VIENOTI LATVIJAI!

NOVADNIEKS

SESTDIEN, 1990. gada 1. septembrī

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 104 (6108)
Maksā 3 kap.

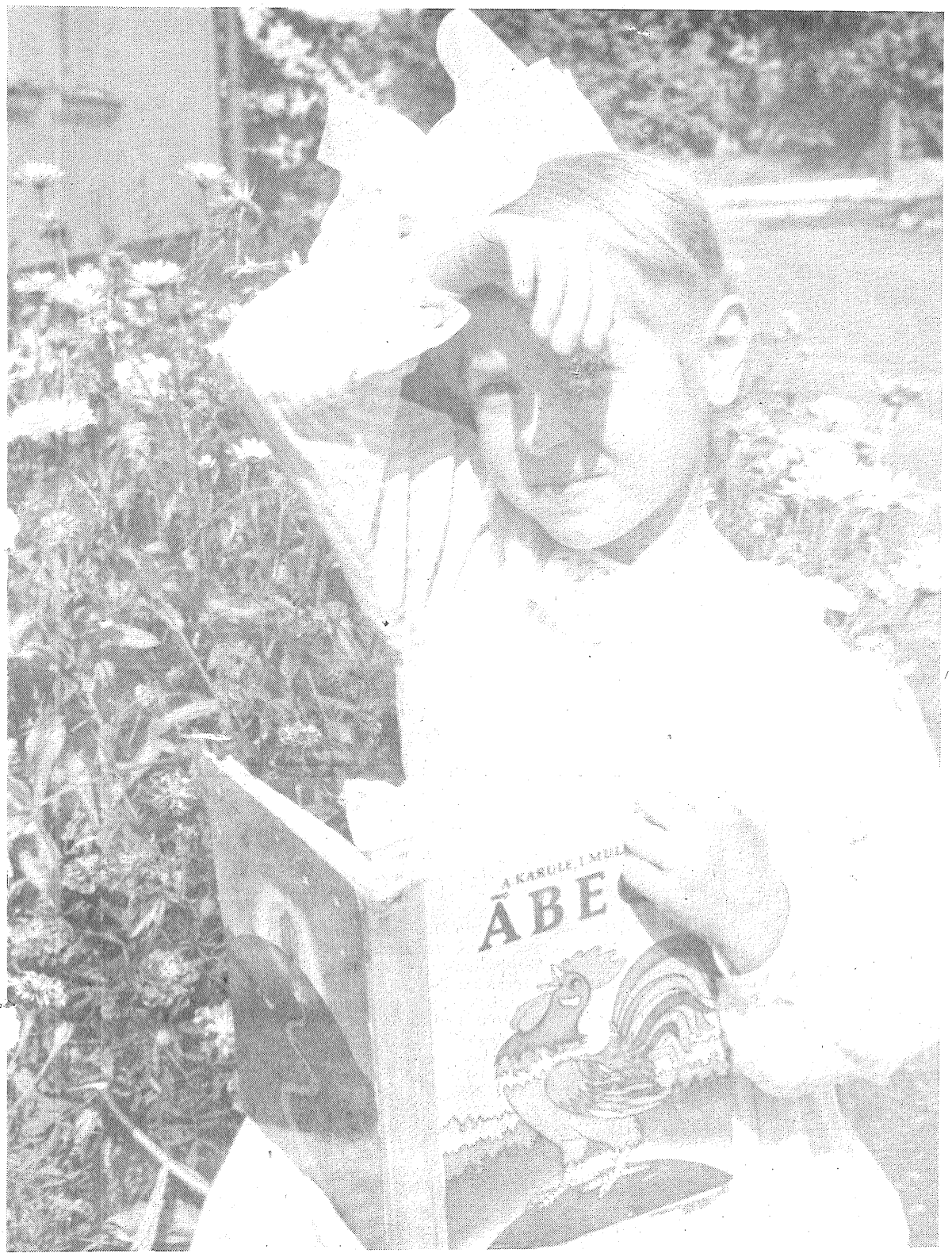

Skolotājiem — jaunais gads!

● 28. augustā, tuvojoties jaunajam mācību gadam, kā allaž sanāksmē tikās rajona skolu vadība.

Direktoru un direktoru vietnieku saimē tika uzņemti desmit nule ievēlēti skolu vadītāji: Janīna Usāre, Valentīna Liniņa, Digna Prodniece, Veneranda Žalāne, Valentīna Maksimova, Ārija Baltmane, Velta Danovska, Ināra Stagare, Imants Babris un Voldemārs Rimša.

Šai sanāksmē, uz kuru skolu vadītāji ieradās ne vien kā pedagogi, bet pagaidām arī — kā savu skolu apgādnieki, celtnieki un remontētāji, tika izskatīti ne tikai specifiskie skolvadības, bet arī daudzi saimnieciskas dabas jautājumi.

Uz tikšanos aicinātais rajona patērētāju biedrību savienības valdes priekšsēdētājs Leonards Šustovs raksturoja situāciju tirdzniecībā, atbildēja uz klātesošo jautājumiem, informēja par iespējām (biežāk gan — neiespējām) skolu apgādē.

Preiļu un Līvānu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienību direktores Zenta Andrejeva un Aina Peiseniece atbildēja uz jautājumiem par skolēnu ēdināšanu. Nopietni izskanēja vēlējums skolām pašām savlaicīgi iegādāties kartupeļus un citus dārzeņus. Skolasbērnu pusdienas šogad, cik zināms, izmaksās dārgāk. Izskanēja arī pārmetums skolām, kurās līdz 28. augustam joprojām darba kārtībā nebija skolu virtuves.

Rajona kara komisariāta darbinieks Viktors Batiščevs informēja, kā organizēt militāro apmācību skolās, kur kāds skolēns izteiks vēlēšanos apgūt kara māku. Pārējos viņš aicināja nodot kara komisariātā tā kādreiz piešķirto inventāru.

Rajona tautas izglītības nodaļas vadītājs Jānis Lazda runāja par skolvadības jautājumiem, kā arī par gaidāmajām izmaiņām izglītības nodaļas struktūrā, informēja par jauninājumiem atsevišķās skolās un aicināja kolēģus uz brīvu, radošu darbu.

Nodaļas inspektore Dzintra Šmukste raksturoja situāciju ar kadriem rajona skolās. Diemžēl joprojām dažās skolās trūkst skolotāju. Deficītie mūsu rajonā ir latviešu valodas, fizkultūras un dziedāšanas skolotāji. Toties bioloģiem un matemātiķiem vēl gadus desmit skolās netiks nodrošināts darbs specialitātē. Ļoti nepieciešams mūsu rajonā logopēds. Apsveicama ir to skolu direktoru uzņēmība, kuri paši devušies uz augstskolām un sarunājuši speciālistus savām skolām.

Metodiskā kabineta vadītāja Marija Volkova runāja par metodiskā darba problēmām, aicināja skolu vadītājus uz lielāku atbildību, iekšēju kontroli pār kolektīva darbu.

Par iespējām šinī mācību gadā papildināt zināšanas kādā no daudzajiem pulciņiem informēja skolēnu jaunrades centra direktore Tatjana Kolosova.

Šī pirmsseptembra tikšanās skolu vadītājiem jau pagāja rūpēs par gaidāmo darba cēlienu. Taču vistuvākais uzdevums kā ik septembri (bet ne ilgāk kā līdz mēneša beigām) — skolu kolektīvu līdzdalība ražas novākšanas talkās.

Silvija JOKSTE

Mācīt Latvijas nākotnei

— Sakiet, kāds bija pagājušais gads rajona izglītības nodaļai un skolu kolektīviem?

— Pagājušais gads mūsu apmēram pusotru tūkstoti lielajam pedagogu kolektīvam bija sagatavošanās, sakārtošanās un pārkārtošanās gads. Psiholoģiski ne būt ne viegls. Taču tagad sekmīgi strādāt var tikai tas, kurš sevī pārkārtojas, sevī pārsāp. Turklāt mūsu kolektīvos ļoti būtiski ir ne vien tas, ko domā viens cilvēks, bet arī tas, lai kolektīvā visi būtu apmēram vienādi domājoši.

Par savu — nodaļas — kolektīvu varu teikt, ka mums šobrīd domāšanas veids ir līdzīgs.

— Uzreiz jautāšu, vai mūsu rajona vadošie izglītības darbinieki domājuši par kaut ko līdzīgu, kā, piemēram, Madonas kolēģi — par savu iekšēju izglītības attīstības koncepciju?

— Nē. Domāju, ka izglītības attīstības koncepcija ir valsts lieta. Nebūs lietderīgi, ja mūsu mazajā Latvijā katrs rajons strādā pēc saviem plāniem. Galvenajām līnijām tomēr jābūt Izglītības ministrijas noteiktām.

— Pēc kādiem likumiem, nolikumiem vai dokumentiem tagad vadās pedagogi?

● Intervija ar Preiļu rajona tautas izglītības nodaļas vadītāju Jāni Lazdu.

— Ir vairāki likumprojekti, arī — likumam par izglītību, ir Latvijas tautas izglītības attīstības koncepcijas projekts, ir projekts ministrijas un TIN struktūrai. Pašlaik pie tiem visiem strādājam. Taču galvenais dokuments, no kura pedagogiem tagad jāvadās, ir 4. maija Deklarācija. Nekādu citu obligātu nolikumu un likumu mums nav.

Vērojot, cik strauji attīstās notikumi pēc jaunās valdības ievēlēšanas, šķiet ceļš līdz izglītības likuma pieņemšanai būs ļoti īss. Domājams, tas tiks pieņemts nākošajā — 1991. gadā.

— Vai ņe, rajonā, jūtamas pārmaiņas, nostādņu maiņa līdz ar pārmaiņām Izglītības ministrijā, jaunā ministra ievēlēšanu?

— Jā. Ministrijā ir jau izveidots Satura departaments. Tā uzdevums — pārskatīt visas mācību programmas un grāmatas. Jācer, ka turpmāk tiks ievērota skolotāju prasība, lai mācību grāmatas veidotu vairāki autoru kolektīvi, lai tajos tiktu iekļauti skolotāji praktiķi. Skolās vairs nevar strādāt ar grāmatām, kas «atrautas» no reālās dzīves. Nevaram vairs tulkot Maskavā izdotās mācību grāmatas. Jāveido savas. Mazāk šīs pārmaiņas skars precīzās zinātnes, vairāk — latviešu valodu, darbmācību, pašos pamatos — Latvijas vēsturi. Sevišķa uzmanība tiek pievērsta elektroniskajai skaitļošanas tehnikai skolās. Šai jomā mūsu Jāni Eglīti var uzskatīt par vadošo speciālistu republikā.

Nobeigums 2. lpp.

1989.—1990. MĀCĪBU GADĀ PREIĻU RAJONĀ DARBOJĀS:

- 16 deviņgadīgās skolas ar 1186 skolēniem, 8 vidusskolas ar 4756 skolēniem, 1 (Aglonas) internātskola ar 204 skolēniem, 1 (Rudzātu) palīgskola ar 84 skolēniem, 1 vakarskola ar 103 skolēniem, 2 skolas-bērnudārzi ar 59 skolēniem.
- Pavisam 26 vispārizglītojošās skolās (deviņgadīgajās skolās, vidusskolās, vakarskolā) mācījās 6314 skolēni, strādāja 654 skolotāji (75,5 procenti — ar augstāko izglītību).
- Pagarinātās dienas grupās mācījās 1882 skolēni.
- Skolu internātos dzīvoja 335 skolēni.
- 1989. finansu gadā tautas izglītības nodaļas sistēmā esošie līdzekļi (bez kapitālās celtniecības): bez bērnudārziem — 5 213 000 rubļu, ar bērnudārziem — 6 028 500 rubļu.
- 1989. gadā viens skolēns rajona skolā vidēji izmaksāja 785 rubļus, bet viens bērnudārza audzēknis — 835 rubļus.
- Līvānu 2. vidusskola skolēnu skaita ziņā ir vislielākā rajonā — mācījās 1204 skolēni. Viens skolēns vidēji izmaksāja 473 rubļus (vislētāk rajonā).
- Gailīšu deviņgadīgā skola skolēnu skaita ziņā ir vismazākā rajonā — pērn mācījās 39 skolēni. Viens skolēns vidēji izmaksāja 1220 rubļus.
- Aglonas internātskolā mācījās vidēji 222 skolēni (1989. gada 1. septembrī — 204 skolēni, 1990. gada maijā — 237 skolēni). Viena skolēna uzturēšana internātskolā izmaksāja 4005 rubļus.
- 17 skolās (3220 skolēni, 50,9 procenti no skolēnu kopskaita) mācības notika latviešu valodā, 3 skolās (2217 skolēni, 35,1 procents no skolēnu kopskaita) — krievu valodā. 6 skolas (915 skolēnu, 13,8 procenti no skolēnu kopskaita) ir divplūsmu skolas, kur latviešu valodā mācījās 610, bet krievu valodā — 305 skolēni.
- Preiļu rajonā ir 22 bērnudārzi (2032 bērni). Tajos strādā 227 pedagoģiskie darbinieki, tajā skaitā 32 — ar augstāko izglītību (14 procenti).
- Rajona tautas izglītības nodaļas pakļautībā ir 14 bērnudārzi (1542 bērni). Tajos strādā 165 pedagoģiskie darbinieki, tajā skaitā 23 — ar augstāko izglītību (13 procenti).
- Rajona tautas izglītības nodaļas pakļautībā ir 3 ārpusskolas iestādes: sporta klubs «Cerība», jauno tehniķu stacija un skolēnu jaunrades centrs.

Līdz darbam bija četras dienas

27. augustā — četras dienas līdz pirmajai patstāvīgā darba dienai — rajona tautas izglītības nodaļas darbinieki un LJPS rajona organizācijas pārstāvji kopā aicināja jaunos pedagogus.

Pavisam 33 pirms pāris mēnešiem diplomēti skolotāji un bērnudārzu audzinātāji šinī mācību gadā uzsāks darba gaitas mūsu rajonā. Diemžēl, kā katru gadu, jāsecina, ka skolaszēniem joprojām pietrūkst skolotāju — vīriešu.

Jaunos kolēģus sveica TIN vadītājs Jānis Lazda. Viņš iepazīstināja ar skaitļiem un faktiem no rajona pedagoģiskā kolektīva un skolu dzīves. Deva, protams, arī padomus, kurus šinīs dienās jaunie pedagogi saņem jo sevišķi dāsni. Citu vēlējumu starpā teica arī šādus vārdus: «Skaista un cēla ir skolotāja profesija. Svēta ir viņa misija. Un strādāt šodien jācenšas brīvi, bet — atbildīgi.». Jānis Lazda aicināja par galveno dokumentu skolotāja darbā šobrīd uzskatīt 4. maija — Neatkarības deklarāciju.

TIN metodiskā kabineta vadītāja Marija Volkova ar prieku informēja, ka rajona pedagoģiskais kolektīvs ar katru gadu atjaunojas, arvien pieaug jaunpienākušo kolēģu skaits. Rajona skolās šobrīd strādā tikai 80 pensionāri. Arī Marija Volkova aicināja jaunos skolotājus strādāt brīvi, radoši, mācību programmas savā darbā izmantojot tikai kā pieturas punktus. Taču skolotāju uzdevums ir ne vien veicināt brīvas bērna personības veidošanos, bet arī neaizmirst šai procesā savu lielo personisko atbildību.

Gan M. Volkova, gan rajona jauno pedagogu padomes priekšsēdētāja — Preiļu 1. vidusskolas skolotāja Inita Eiduka — aicināja nesenos studentus ne vien godīgi un atbildīgi strādāt, bet arī ar jau pirmo darba dienu neierauties sevī, savās rūpēs un jaunajos pienākumos, atlicināt laiku atpūtai, kontaktiem ar kolēģiem un — jo sevišķi — darbībai jauno pedagogu saimē, jauno pedagogu padomē.

Jauniešus ar patstāvīgā darba sākumu sveikt un arī par savas organizācijas mērķiem, tuvākajiem uzdevumiem un iespējām informēt bija ieradies LJPS rajona organizācijas pirmais sekretārs Aivars Staužs.

Noslēgumā — apliecinot, ka nu viņi ir pilntiesīgi rajona pedagogu kolektīva locekļi, jaunie skolotāji un audzinātāji parakstījās jauno pedagogu grāmatā.

Tas bija pirms četrām dienām, kad visiem vēl bija laiks ko būtisku pārdomāt, padarīt. Bet šodien katrs no viņiem jau stājās savas pirmās klases priekšā, vadīja savu pirmo stundu. Ne vairs kā nesenais students vai praktikants, bet gan — kā pilntiesīgs skolotājs.

B. MIKĀNE

● **ATTĒLĀ: fotografēties «rīskēja» tieši ceturtā daļa no šīgada jauno pedagogu pulka.**

Jāņa SILICKA foto

Sveicu jaunajā mācību gadā!

Sākas jaunais mācību gads, sākas rūpju dienas vispārizglītojošo skolu skolēniem, augstskolu studentiem, kursantiem, vecākiem un skolotājiem, kuriem būs jāpilnveido sava arodprasme.

Preiļu rajona pedagogiem jaunajā mācību gadā gribu novēlēt radošu darbu audzināšanas procesā, pašaizliedzību, lielu laimi personiskajā dzīvē, kā arī zinātkārus un centīgus skolēnus, atsaucīgus vecākus.

Mūsu rajona komunisti vienmēr ir iestājušies par izglītības neatliekamu attīstību. Mēs arī šodien to uzskatām par galveno uzdevumu visu sabiedrībā pastāvošo problēmu atrisināšanai. Latvijas Kompartija šodien iestājas par tautas izglītības attīstības valsts programmas izstrādāšanu un pieņemšanu, par tautas izglītības darbinieku materiālā stāvokļa uzlabošanu, par viņu sabiedriskās autoritātes un sociālās aizsargātības paaugstināšanu.

Esmu pārliecināts, ka mēs varam veidot lietišķu sadarbību ar iniciatīvas bagātiem skolu pedagogu kolektīviem, kuri sekmē progresīvu metožu ieviešanu mācību procesā.

Panākumus jums, cienījamie pedagogi, jaunajā mācību gadā un stipru veselību!

P. ROMANOVS,

LKP Preiļu rajona komitejas otrais sekretārs

Mācīt Latvijas nākotnei

Sākums 1. lpp.

Pašos pamatos mainās nostādne audzināšanā. Galvenais uzdevums — veidot nacionālo skolu, kurā mācību valodai jābūt nacionālajai — latviešu, krievu, ebreju u. c. Bērni jāaudzina uz savas tautas tradīciju, kultūras un uz visas pasaules kultūras mantojuma bāzes.

Ir jau arī skaidrs, ka nākošajā mācību gadā, neatkarīgi no apmācības valodas, visās vispārizglītojošajās skolās būs jāpāriet uz 12 gadu izglītību.

Bez jau manis minētā Satura departamenta pārējās struktūrvienības Izglītības ministrijā, cik zināms, atbildēs par kontroles un pārvaldes lietām.

— Vai mainīties un ne vien iekšēji, bet arī ārēji pārkārtoties gatava rajona izglītības nodaļa?

— Jā. Un sākām jau ar to, ka 1988. gadā visas personu lietas tika atdotas skolu direktoriem, ļaujot viņiem pašiem veidot savus kolektīvus — pieņemt skolotājus darbā un no tā atbrīvot. Sev TIN paturēja tikai skolu direktoru un direktoru vietnieku apstiprināšanas funkcijas. Šo patstāvību skolām nu devām, un ļoti labi būtu, ja varētu dot arī saimniecisku patstāvību.

Ar to es domāju, ka skolas varētu pāriet savu pagastu uzraudzībā un uzturēšanā. Pagastā varētu gan apstiprināt direktoru, gan uzklausīt viņa atskaites. Turpat varētu kontrolēt un audzināt vietējos grūti audzināmos bērnus. Manuprāt, bezjēdzīga ir šo mazo «grēcinieku» vadāšana uz rajona centru, kur jānosaka «grēka pakāpe». Turpat — pagasta padomē — lemtu par pasdarbību, profesionālo orientāciju, kas nepieciešama skolai un līdz ar to — visam pagastam. Pagasta padome būtu tā, kas lemtu par mākslas un mūzikas skolu filiāļu atvēršana. Līdz ar to skolai dodot iespēju kļūt par iestādi, kas ne vien skolā, bet visā apkārtnē veicina kultūras dzīvi. Pagastam būtu arī jāmaksā algas saviem skolotājiem un bērnudārzu audzinātājiem.

— Kādas funkcijas, kādi speciālisti, jūsuprāt, jāatstāj TIN?

— Vai tā būtu TIN vai izglītības departaments, tajā, manuprāt, nepieciešams vadītājs, speciālists skolvadības jautājumos, speciālists pirmsskolas bērnu iestāžu darbā, speciālists bērnu tiesību aizsardzības jautājumos, speciālists metodikas jautājumos. Tie būtu cilvēki, kas koordinē, organizē skolu darbu un pasākumus rajona mērogā.

Šai variantā, kad TIN paliek tikai specifiskie pedagoģijas un audzināšanas jautājumi, visi pārējie jāuzņemas profilajām organizācijām. Par remontiem būtu jāatbild remontu un celtniecības pārvaldei. Skolu apgādi vajadzētu uzņemties lauksaimniekiem. (Izņemot pašu specifisko, nepieciešamo fizkultūrai, laboratorijas darbiem u. tml., ko var uzņemties TIN.) Ēdināšanu un līdz ar to apgādi ar nepieciešamo inventāru varētu pārņemt sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienība.

Turklāt — tas viss ne jau par velti. Līdz ar šo pārkārtošanos mēs gan štatu vienības, gan algu fondu nodotu atbilstošajai organizācijai.

Remonts, ēdināšana, inventāra, mēbeļu iegāde — tam visam jābūt speciālo organizāciju rūpju lokā. Tur, kur ir transports, sagādnieki. Mums tā visa nav, visa šī sagāde izglītības darbiniekiem ir sveša lieta.

Arī atbildība par medicīnas jautājumiem skolās no izglītības nodaļas būtu jāpārņem rajona centrālajai slimnīcai.

Kā jau teicu, liela cerība ir uz pagastiem. Tur vajadzētu arī īpašu skolu grāmatvedi, bet pie mums, nodaļā, 17 grāmatvežu vietā — vienu, kas plāno un koordinē iedalīto summu sadali pa pagastiem.

Kas vēl nodaļā būtu vajadzīgs? Kanceleja, arhīvs, mašīnrakstītāja, šoferis, speciālists elektroniskās skaitļošanas tehnikas jautājumos...

— Vai, jūsuprāt, šī iecere v realizēties mūsu rajonā?

— Redzēsim. Tur jau tā lieta, ka pārkārtošanās izglītības jomā cieši saistīta ar citām sfērām un organizācijām. 12. septembrī notiks rajona TDP sesija, kurā šie jautājumi tiks skatīti. Iespējams, ka šai dienā spersim lielu soli uz priekšu, bet tikpat iespējams, ka šis solis būs pavisam maziņš. Man, atklāti sakot, šķiet, ka rajons tam vēl nav gatavs. Bet sesijā es tik un tā runāšu tieši par šiem — struktūras jautājumiem.

— Un nu — šodien ir 1. septembris...

— Jā, un es gribu vēlreiz atgādināt, ka pamatu pamats mums ir 4. maija Deklarācija. Nu mēs zinām, uz ko ejam. Mums vajag šo brīvību sajust sevī un strādāt ar atbildību. Demokrātija ir laba lieta, bet skolotājam vienmēr jāpatur prātā, ka mēs veidojam savas valsts nākotni — caur bērniem, caur jaunatni. ir liela atbildība. Un svēts p nākums — mācīt un audzin Latvijas nākotnei.

— Paldies jums par sarunu.

Intervēja

Silvija JOKSTE

Vienkārši — jābūt kārtībai

● Anna Vilcāne Vanagu skolā strādāt sāka 1959. gadā. Un šorīt zvans — jau trisdesmit otro reizi — uz pirmo skolas dienu aicināja arī viņu.

Tiesa, gatavošanos 1. septembrim Annai Vilcānei bija jāsāk krietni agrāk kā citiem skolas ļaudīm. Bet arī parasti viņa skolā ierodas rīta agrumā. Kādreiz, kad skola bija ar kūdru un malku kurināma, darba diena apkopējām sākās sešos vai pat četros no rīta. Arī ūdens bija ar rokām jāsanes. Tagad — centrālapkure un ūdensvads. Bet darba abām apkopējām tāpat pilnas rokas. Jo — vai gan nebūs ko tīrīt, mazgāt vai slaucīt mājā, kur tik daudz delveru augas dienas pavada?

Anna Vilcāne pati Vanagu skolu beigusi, un nu viņas aprūpēti un par nekārtībām arī sarāti izauguši daudzi vanadzieši.

— Vietējie jau ir labi bērni. Tikai liekas, ka mēs savā laikā bijām paklausīgāki. Tagad, skatos i skolotāju reizēm neklausa, i uz sienām pazīmē...

Reizēm es pie sevis tā nodomāju, ka Ulmaņa laikā mums daudz deva tas, ka klasē virs tāfeles bija svētbilde un ka dienu mēs sākām ar Tēvreizi. Kad vara mainījās, svētbildi noņēma, bet tās vietā pakāra Staļina bildi. Skolotājs, no rīta klasē iedams, vairs nelika lūgšanu skaitīt. Bet mēs bijām labi bērni — tik un tā pie sevis klusītēm katru skolas dienu ar Tēvreizi sākām.

Daudz pateicības vārdu Anna Vilcāne teic bijušajam skolas direktoram Albertam Rudzātam.

— Desmit gadus jau biju kolhozā nostrādājusi, sešus gadus govis slaucu. Smags darbs, bet nopelnīt tikpat kā neko nevarēja. Tik tikko iztikām abas ar māti. Es bieži, gar skolu iedama, nodomāju — kaut jel varētu skolā iekārtoties, kaut man alga būtu vismaz 10 rubļi mēnesī... Un tad tā sagadījās, ka viena apkopējas vieta skolā bija brīva. Direktors zināja mūsu apstākļus, sarunāja ar kolhoza priekšniecību un paņēma mani uz skolu.

Kad Rudzāts gāja prom no skolas, domāju — būs man arī jāaiziet. Ļoti pierasts bija. Bet vietā nāca pašu skolotāja — Janīna Praņevska. Un skolā tāpat vien viss iet. Kā agrāk. Jaunā direktore mums laba, vienkārša, cilvēkus žēlo...

... Tā jau itin bieži gadās, kad, vienu cilvēku iztaujādams, dabū dzirdēt daudz laba par citiem. Bet par sevi pašu? — «Nē, nu ko jūs. Es taču tikai izdaru savu darbu».

Protams. Tas taču ir tik pašsaprotami — kārtīgi izdarīt savu darbu. Tā, lai citi pat nepamana, lai nenojauš, ka var būt arī citādi — ar nemazgātu grīdu un neslaucītiem putekļiem. Vienkārši — kārtībai skolā jābūt. Katru rītu, katru skolas dienu.

Bet es pēc šīs sarunas nodomāju — vai mēs, skolas sākušie un beigušie, kādreiz atceramies ne vien skolotājus, bet arī skolas labos gariņus — apkopējas? Cilvēkus, kuriem darbs sākas, kad klases vēl tukšas, un beidzas, kad gaiteņos vairs neskan soļu dipoņa. Cilvēkus, kuriem tāpat kā skolēniem un skolotājiem jau asinīs iegājies skolas dzīves ritms. Tās pašas darbdienas un brīvdienas, tie paši skolas lielie un mazie svētki. Jā, atšķirība gan tā, ka viņām vairāk darba kā citiem ir tad, kad svētki jau pagājuši...

Bet laikam jau pastāv kāds neizpētīts spēks, kas pie skolas tur, jo Anna Vilcāne saka:

— Grūti man būs, kad no skolas aiziešu. Tagad pat, aizeju mājās — kauli sāp. Bet skolā man nekas nekaiš. Viss aizmirstas.

Jā, laikam jau tā ir īpaša burvība, kas skolas ļaudis pie skolas visu mūžu notur.

Silvija JOKSTE

● **ATTĒLĀ: Vanagu deviņgadīgās skolas ilggadējā darbiniece Anna Vilcāne.**

Jāņa SILICKA foto

Lauku kapela „Jūlijs"

● Šī gada jūlijā mūsu lauku kapelai «Jūlijs» apritēja trīs gadi. Nosaukums ņemts no mēneša, kurā tā dibināta. Darbojamies kolhoza «Nākotne» Sutru kultūras namā. Kapeļu vada mūzikas entuziasts Jūlijs Stikuts. Viņš spēlē akordeonu un reizē dzied.

Kapelā darbojas Helēna Stikute (sitamie instrumenti, precīzāk — zvaniņi), Liene Goba (viņai vēl tikai 16 gadu, spēlē vijoli, dejo Tautas deju ansamblī «Sīlava»), Tālis Lukjanskis (sit bungas), Juris Sniķeris (spēlē klarneti) un šo rindiņu autore (spēlē uz cītaras).

Tāds ir pašreizējais mūsu kapelas pamatsastāvs. Mums piebiedrojies izteicis vēlēšanos Raimonds Mačāns — pūš tauri.

Esam piedalījušies daudzos pasākumos un svētkos. Te var minēt Daugavas svētkus, kas notika Krāslavā, Preiļu rajona dienas Valkā, kopā ar «Daiļrades» etnogrāfisko ansambli koncertējām Baltkrievijā, Mioros, bijām mākslas dienās Rīgā, sniedzām koncertu Eduarda Smiļģa muzejā (arī Rīgā), uzstājāmies Jasmuižā un citās rajona vietās.

Mūsu repertuārs arvien papildinās. Esam gandarīti par klausītāju atsaucību.

Sandra PRIKULE,
lauku kapelas «Jūlijs» dalībniece

● ATTĒLĀ: kapelas vadītājs Jūlijs Stikuts.

Jāņa SILICKA foto

To der zināt

Kas ir lopkopības pārraudzība?

Katru gadu kolektīvās saimniecības izaudzē un pārdod vairākus tūkstošus šķirnes telīšu un bulliīšu. No kopējā šķirnes lopu skaita uz citām Padomju Savienības republikām nosūta 80 procentus jaunlopu. Piecdesmitajos un sešdesmitajos gados, kad šķirnes lopus audzēja individuālā sektora lopu īpašnieki, pārdoto telīšu skaits bija divas reizes lielāks nekā tagad. Tātad — lielāki bija arī ienākumi.

Ganāmpulka izkopšana sākas ar individuālās lopu produktivitātes uzskaiti, ko veic zootehnikis — lopkopības pārraugs. Govkopībā individuālo produktīvitāti — izslaukumu, tauku saturu nosaka reizi mēnesī. Vienlaicīgi lopus aprīmē, nosaka dzīvsvaru. Aitkopībā — nosaka aitu dzīvsvaru, vilnas nocirpumu, kvalitāti, aprīmē aitas, novērtē eksterjeru.

Lopkopības nozares speciālists sniedz konsultācijas lopu ēdināšanā, turēšanā, kopšanā, izmantošanā. Tāpat aizpilda un sagatavo ciltsdokumentus dzīvnieku pārdošanai, uzņemšanai valsts ciltsgrāmatā, organizē šķirnes lopu pirkšanu un pārdošanu. Kopā ar saimnieku speciālists izlemj katra dzīvnieka izmantošanas virzienu.

Darba slodze katram zootehnikim — pārraugam varētu būt 12—20 saimniecības, kurās ir 200—220 liellopu. Tad samaksa par pakalpojumiem varētu būt aptuveni 30—35 rubļi par katru liellopu gadā.

Zemnieku saimniecību veidošanās posmā nebūs iespējams nodrošināt pilnu slodzi lopkopības pārraudzības speciālistam. Tāpēc samaksu par darbu noteiks kolektīvās saimniecības, kuras noslēgs līgumu ar individuālo saimniecību.

Pašreizējos apstākļos lopkopības pārraudzību varētu veikt lopkopības brigadieri un pārējie speciālisti darbu apvienošanas kārtībā. Ja zemnieku saimniecība vai individuālais lopu turētājs grib nopietni strādāt ganāmpulka izkopšanā, tad bez lopkopības speciālista zināšanām neiztikt. Tūdaļ pēc govs atnešanās jāuzsāk pārraudzība. Pasteidzieties ar pieteikumiem!

R. UTINĀNE,
Latgales Valsts ciltslietu un mākslīgās apsēklošanas stacijas vecākā zootehniķe

● Tā nu iznāca: trešo reizi pulcējāmies kopā, lai pārlūkotu Līvānu jaunceltnes, un — atkal lietus. Taču šoreiz mūsu grupa savus plānus nolēma nemainīt.

Tikšanās vieta — Rūpniecības iela, kur top trīs objekti: autostacija, sakaru nodaļa un piebūve rajona sadzīves pakalpojumu kombināta aušanas ceham. Netālu saimnieciskā kārtā tiek būvēta Līvānu stikla fabrikas dzīvojamā māja. Tādējādi šis kvartāls ir vieta, kur visvairāk jaunbūvju. Cerēsim, ka tas izskatīsies visai simpātisks, kad no šejienes aizies celtnieki.

Kad... «Es nezinu, kad to visu nodosim ekspluatācijā. Šodien es to nezinu», — tā teica Līvānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas priekšnieks Oļegs Bubnovskis.

Topošajā autostacijā iekšā netikām — durvis aizslēgtas. Pareizi, ja jau objektā nav celtnieku, garāmgājējiem te nav ko meklēt. Kāpēc tad celtnieku nav? Iemesls — tas pats, kas citos šīs būvorganizācijas objektos, proti — brigādes steidzamā kārtā nosūtītas uz Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātu, uz kolhoziem «Dubna» un «Līvāni». Iespējams, būvorganizācijas vadība te saskata jēgu, taču mums gan nav saprotama kaut vai šāda lieta.

Pēc Jēkabpils autobusu parka iniciatīvas autostaciju sāka būvēt jau pagājušā gada pavasarī. Tempi patiešām bija augsti. Rajona arhitekta grupa divos mēnešos izstrādāja projektu, vēl pēc pusotra bija pabeigti mūrēšanas darbi, un varēja jau optimistiski prognozēt — trešajā ceturksnī pilsēta saņems jaunu autostaciju. Diemžēl prognozes neattaisnojās. Kārtējā gada laikā veikti tikai telpu sienu apdares darbi un nojaukts vecais šķūnis. Un vairāk nekas. Bet kā citādi lai būtu, ja šis ir tā dēvētais neplānotais objekts?

Starp citu — Līvānu PMK nolēmusi abus objektus — autostaciju un sakaru nodaļu — nodot ekspluatācijā vienlaicīgi. Atšķirībā no pirmā — otrajā objektā iekļuvām bez kavēkļiem. Vienīgā strādnieka pavadībā apstaigājām plašās telpas, kurās darba vēl pulka. Ēkas iekšpuses apdare praktiski nav uzsākta, celtnieki gaida darbu līdzuzņēmējus un nevar sagaidīt. Toties uzskatāmi pārliecinājāmies, kāda kvalitāte ir G. Komarova brigādes veikumam (kā teica O. Bubnovskis, kolektīvs par to saņēmis algu pēc pazemināta tarifa). Lai izlabotu mūrētāju brāķi, vajadzēs ne mazums laika. Varbūt atkal paļausimies uz apdarinātājiem, sak, gan jau viņi pratīs brāķa darbu izlabot? Maz ticams, jo to, ko «sastrādājuši» celtnieki, pabeigs mitrums, kas nāk no ārienes pa tukšajām logu ailēm. Turklāt apdares darbi, kā redzams, būs jāveic rudens miklumā, varbūt — pat pirmo salnu laikā. Kāda gan var būt tiem kvalitāte šādos apstākļos?

Un tomēr «dzīvas dvēseles» netālu mēs atradām: lietum šalcot, vagoniņā bija apmetušies santehniķi (vieni spēlēja kārtis, citi — lasīja avīzes), kuru brigadieri uz laiku aizvietoja Pjotrs Ščeglovs. Vai PMK santehniķiem vairs nav ko darīt? Nē, darba pietiekot. Izrādās — šis kolektīvs uz laiku pārkvalificējies par komunālo dienestu un labiekārto laukumu pie nākamās sakaru nodaļas ēkas. Oļegs Bubnovskis vēlāk sacīs, ka tādas metamorfozes esot saprotama lieta un tikšot praktizētas arī turpmāk. Brigādei gan ir cits viedoklis: cilvēkus pārvietojot kā bandiniekus uz šaha dēlīša, bez jebkādas iepriekšējas vienošanās, arī — darba algas ziņā. «Es, piemēram, esmu metinātājs. Cik saņemšu par plātņu vai apmaļu likšanu, nezinu», teica viens no strādniekiem. Lietus dēļ brigāde strādāt nevarēja, un mēs varējām padiskutēt par beznorīkojuma darba organizācijas sistēmu, kurai cilvēki ne sevišķi tic. Varbūt «kantorī» viss ir saprotams, taču strādnieki gan nekādi nevar saprast, kāpēc pastāvīgi «danco» tā dēvētais «procents no rubļa».

REIDS

Ticēsim, cerēsim, gaidīsim

● Līvānu pilsētas jaunbūvēs — klusums. Kāpēc? Atbildi uz šo jautājumu meklēja reida grupa, kura centās noskaidrot, kāpēc Līvānos kavējas kultūras un sociālo objektu celtniecība.

Tā, tā teikt, bija neliela liriska atkāpe. Novēlējuši brigādei labu laiku, devāmies tālāk — līdz ēkai, kura, bez šaubām, piesaista gan līvāniešu, gan pilsētas viesu uzmanību. Tā top pilsētas centrā, iepretim gastronomam. Oriģināls arhitektoniskais risinājums, jumts — no sarkaniem kārniņiem. Starp citu — šis jumts celtniekiem radījis ne mazums grūtību — PMK tādus līdz šim vēl nav likusi.

Diemžēl arī šeit tāda pat aina, kā tā, ko izsmējis kāds pazīstams satīriķis, — māja liela, bet parunāt nav ar ko. Tāpēc varam sniegt tikai iepriekš dzirdēto informāciju. Sākumā bija iecerēts visu ēku nodot dārzkopības un biškopības biedrībai veikala ierīkošanai. Taču acīgā patērētāju biedrība pamanīja, ka vienam veikalam telpu tā kā būtu par daudz. Un tika noslēgts līgums par ēkas sadalīšanu «ietekmes sfērās». Vienā tās daļā tiks iekārtots arī saimniecības preču veikals. Divu saimnieku rašanās zināmā mērā aizkavēja celtniecības gaitu, jo nācās veikt pārplānošanu, ierīkot ejas kravas liftam, lenšu transportierim utt. (Cita starpā — lifts nezin kāpēc joprojām guļ zem klajas debess.) Līdz ar to līdz lietavām celtniekiem neizdevās dabūt ēku zem jumta, un tagad nākamajā veikalā kaut vai lietussargu ver vaļā. Arī šis ir «neplānotais» objekts, un līdz ar to var prognozēt arī sekas. Vai atkal te būs viens «ilgbūvējamais» objekts?

Bēdīgi, ja tā patiešām notiks. Jo pilsētā tādu «ilgbūvējamo» ir vairāk nekā pietiekami. Kaut vai veikals, kuru kolhozs «Jersika» sācis celt iepretim tagadējai autostacijai. Tiesa, piecos gados ar Dieva palīgu te no 70 tūkstošiem rubļu spējuši apgūt 50 tūkstošus. Un arī šeit notikusi «ietekmes sfēru» sadalīšana: tirdzniecības zāle piederēs kolhozam, trīs telpas — tai pašai Līvānu patērētāju biedrībai. Tikai, kā liekas, arī līdzekļu kooperēšana problēmu nav atrisinājusi. Vakarpusē, kad lietus mitējās, būvlaukumā parādījās divi celtnieki. Nebūs brīnums, ja šo objektu būvēsim vēl piecus gadus. Vai nebūtu laiks darbus paātrināt?

Reida laikā apmeklējām vēl četrus objektus «bez dzīvības» pazīmēm: 123 dzīvokļu māju Rīgas ielas sākumā, Līvānu sporta kluba zāli, topošo veikalu pie bioķīmiskās rūpnīcas (Līvānu PMK) un kapliču kolhoza «Zelta vārpa» teritorijā (Līvānu dzīvokļu un komunālās saimniecības pārvalde). Kas attiecas uz pēdējo, tad izrādījās, ka brigāde aizgājusi atvaļinājumā. Līdz jaunajai pilsētas kapsētai ved 2,3 kilometrus garš tikko noasfaltēts ceļš, kura izbūve pilsētai izmaksājusi 80 tūkstošus rubļu. Taču pašā kapličā darba vēl daudz.

Un pēdējā vizīte — pie Oļega Bubnovska, jo šoreiz mūsu redzeslokā lielākoties bija objekti, kurus būvē Līvānu PMK. Ar ko tad Līvānu PMK priekšnieks motivē celtnieku pārvietošanu no pilsētai tik svarīgajiem kultūras un sociālajiem objektiem uz citiem, piemēram, uz rūpniecības. Piekrītam: darbu bremzē līdzuzņēmēji (taču viņiem var piemērot sankcijas). Piekrītam: nav viegli izvietot pasūtījumus galdniecības izstrādājumiem, kas nepieciešami pēc individuāliem projektiem topošajām jaunceltnēm (bet tādu pilsētā kļūst arvien vairāk). Piekrītam: jāpārsedz kāds posms būvmateriālu un konstrukciju kombināta ķieģeļu cehā, jo vairāk tāpēc, ka ilgi gaidītais metāls beidzot saņemts.

Un tomēr acīmredzama arī kāda cita tendence: Līvānu PMK nekādi nevar atteikties no ierastā stereotipa, proti — no objektu dalīšanas izdevīgajos un neizdevīgajos. Citiem vārdiem, no «krējuma nosmelšanas». Padomājiet tikai, ko nozīmē šāds PMK priekšnieka paziņojums — nākamgad PMK vispār atteikšoties no «pilsētas» objektu celtniecības. Briesmas palikt bez darba PMK nedraud, jo, kā noskaidrojās, gan Līvānos, gan Nīcgalē izvērsta plaša rūpnieciskā celtniecība. Un atkal paliksim bez infrastruktūras. Bet tā taču jau ir bijusi! Tieši tāpēc tagad ar tādām pūlēm, totāla deficīta apstākļos cenšamies likvidēt šo starpību. Jā, pilsēta cenšas gan, bet celtniekiem, kā izriet no viņu priekšnieka sacītās, neesot «izdevīgi». Un tāpēc nav arī jēgas runāt par kaut kādu patriotismu. Kamēr pastāvēs vienas celtniecības organizācijas monopols, diktāts būs neizbēgams.

Un tomēr par visu vainot tikai celtniekus nebūtu pareizi. Jo viņi strādā pastāvošajā sistēmā un tādos apstākļos, kad neatliek nekas cits, kā vien meklēt «izdevīgu» pasūtītāju, kuram ir ne tikai «fondu papīri», bet arī konkrēti limiti, un galvenais — iespējas dabūt šos limitus. Rūpnieki — tie gan ir zirgā, viņiem ir savas kapitālās celtniecības nodaļas, ir nauda, un visbeidzot — var arī šo to iemainīt. Bet kas atliek, teiksim, sadzīves pakalpojumu kombinātam, slimnīcai, skolai, pilsētas izpildkomitejai vai kādam citam «mazturīgajam»? Jo ne vienmēr celtnieki piekrīt strādāt uz kredīta, kā tas notiek attiecībā uz sporta zāli.

Un tomēr sarunas noslēgumā O. Bubnovskis apsolīja šogad pabeigt pilsētā sākto objektu celtniecību (protams, izņemot tā dēvētos pārejas objektus). Tāpēc — ticēsim, cerēsim, gaidīsim.

Reidā piedalījās: **V. Nikolajevs** — rajona galvenais arhitekts, **V. Vilcāns** — Līvānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks, **I. Koroļova** — avīzes «Novadnieks» nodaļas vadītāja

Redakcijas pastā

Kungi un dāmas!

Atsaucoties uz kārtējo biedra Vartminska apceri par Ļeņina tēmu, aicinu jūs visus taupīt nervus un nereaģēt uz tamlīdzīgām vēstulēm. Nudien, par daudz goda viena cilvēka personai, kurš neciena tautu un zemi, kur dzīvo.

Krievijā (arī citās republikās) ir modušies gaišie prāti un cīnās par neatkarību. Mums līdzās daudz cittautiešu, kas kopā ar mums cīnās par mūsu un līdz ar to — arī par savu brīvību. Bet šis biedrs cīnās par savas sabrukušās terorpartijas vēsturisko elku. Lai viņš cīnās. Bet mums, kungi un dāmas, ir svarīgāki darbi — laikā novākt ražu.

A. Kleina
(Līvānos)

Sezona izskan, PSRS čempiona tituls paliek

● Eiropas čempionāts joprojām aiz horizonta... ● Kāda loma un atbalsts no republikas sporta departamenta? ● Bāze — tās pašreizējais statuss vai akciju sabiedrība?

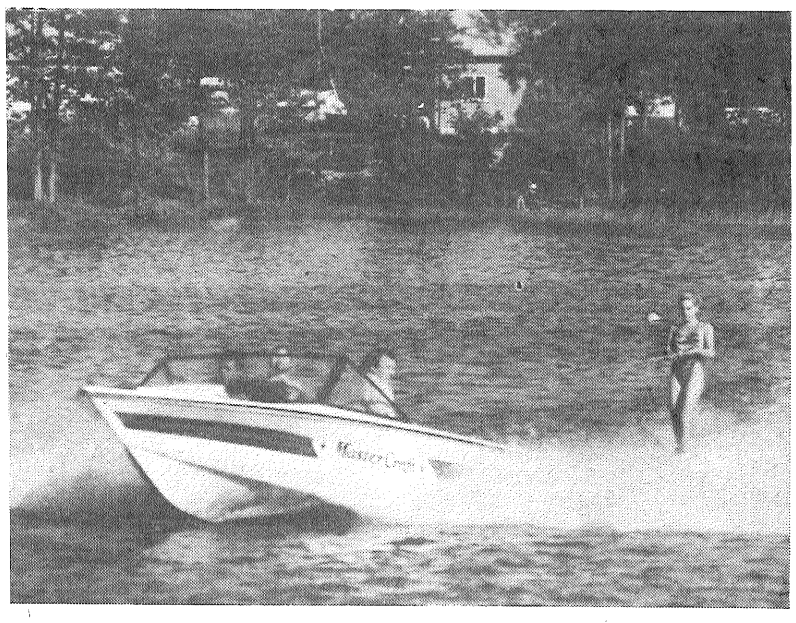

Pēc divu gadu pārtraukuma par PSRS čempionu ūdensslēpošanā kļuvis preilietis Ingus Buks. Šo titulu viņš atguva tad, kad konkurenti to vismazāk gaidīja un gribēja — pirms paša Eiropas čempionāta. Bet lielvalsts sporta vadītāju aprindās Ingus vārds jau pērn bija izsvītrots no valsts izlases kandidātu saraksta. Gadu iepriekš Bukam kā «neperspektīvam» noņēma valsts stipendiju, uztura taloņus... Un te nu ūdensslēpotājs no Preiļiem (Vissavienības presē pat nenosauc republiku, kur šis spītnieks radies) uzvarēja savu sīvāko konkurentu Aleksandru Mistrjukovu ar ļoti augstas klases rezultātu.

Acīmredzot, tas bija negaidīts «pārsteigums» arī republikas sporta vadībai. Lietas labā Ingum, lai viņš vismaz šoreiz varētu pacīnīties ar Eiropas spēcīgākajiem ūdensslēpotājiem, nespēja — varbūt arī īpaši necentās — palīdzēt republikas sporta departaments. Jānis Kokins saka: «Kad ierados sporta valdības namā, tad to vien dzirdēju, ka šobrīd visi esot aizņemti. Daļa darbinieku esot aizbraukuši vērot Labas gribas spēles Amerikā, citiem, kā jau vasarā, atvaļinājumu laiks. Bet par blondo puisi no Latgales — starptautisko sporta meistaru Ingu Buku, kurš jau otro reizi, būdams lielvalsts čempions, netiek uz Eiropas kausa izcīņu, šķita, nevienam nav īpašas intereses. Rodas arī cits jautājums. «Cik republikas sporta vadītāji tērē valūtas «ekskursijām» uz ārzemēm un cik augstas klases sportistu atbalstīšanai?»» Tieši šī nevērība, varbūt, radīs vēl lielāku spītu gan Ingus Buka, gan viņa trenera un pārējo sportistu ikdienā.

Šī sezona bija raibu raibā. Pirms Padomju Savienības jaunatnes meistarsacīkstēm, kuras augutā notika Preiļos, smagu traumu guva Guntars Kokins. Šeit uzrādītie rezultāti liecina, ka Guntars būtu varējis cīnīties pat par visaugstākā kaluma medaļu (lēkšanā no tramplīna). Pēc ceļgala operācijas (tā noritēja ar amerikāņu dāvināto aparatūru republikas traumatoloģijas institūtā) jau trešajā dienā sportists staigāja pa bāzi, bet vēl pēc pāris nedēļām — piedalījās republikas atklātajā jaunatnes čempionātā, kur izcīnīja sudraba godalgu.

Traumas dēļ PSRS jaunatnes čempionātā nestartēja jaunā ūdensslēpotāja Inese Zīmele, ar kuru treneris saista lielas cerības. Arī viņa revanšējās republikas čempionātā. Arī Jevgēnijs Romanovs. Tāpat Diāna Vucāne. Diāna joprojām ir spēcīgākā republikas slalomiste sievietēm, bet PSRS čempionātā viņa izcīnīja 5. vietu.

Dīvaina sajūta sportistiem radās pēc tam, kad viņi saņēma čempionāta godalgas. Varbūt vecā kaluma medaļas (ar gerboņiem) būtu laiks pārkausēt jaunās! Jo nepietiek ar klaigāšanu vien, ka mums ir Latvijas Republika...

Sezonas izskaņā īpaši nepakavēšos pie ūdensslēpotāju rezultātiem. Tie ir augsti un, laikam, būtu vēl augstāki, ja attieksme pret sportu būtu citāda. Jā, šosezon ūdensslēpotājus finansēja rajona Tautas deputātu padome. Bet kā būs turpmāk? Ir pilnīgi skaidrs — lai radītu normālus treniņapstākļus, nepieciešama valūta (lai nopirktu kuteri, slēpes). Diemžēl (kā rāda pašreizējā attieksme), neskatoties uz Preiļu sportistu augstajiem rezultātiem, republikā joprojām lietas labā dara sāmērā maz. Dīvaini, bet tā tas ir — republikas lauku sporta biedrības «Vārpa» padome vairs neuzskata par iespējamu iedalīt uztura taloņus I. Bukam. Cik gan ātri ir aizmirsies, ka Preiļu rajons divdesmit gadus ir cītīgi pārskaitījis naudu republikas kasē.

Patlaban ūdensslēpotāji ir arī citas būtiskas problēmas priekšā: kā eksistēt turpmāk? Vai visam atmest ar roku? Varbūt bāzē izveidot atpūtnieku kooperatīvu? Tikai par ko tā pārvērtīsies? Varbūt ticēt, ka rajona Tautas deputātu padome spēs piešķirt minimālos līdzekļus arī turpmāk?

Jānis Kokins (lai izdzīvotu) saskata divus ceļus. Pirmais — sporta klubu ar nepieciešamajiem līdzekļiem un inventāru apgādā starpsaimniecību celtniecības organizācija un tādējādi patur uz to monopoltiesības. Otrs — veidot akciju sabiedrību un mēģināt no celtniekiem šo bāzi nopirkt, atmaksājot celtniecības materiālus, kas izmantoti tās būvē. Tad bāzes un sportistu likteņi būtu pašu rokās. Kā pratīs saimniekot, tik bagāti dzīvos. Te nu jāpiebilst, ka par otro priekšlikumu SCO īpaši nopietni diskutēt pagaidām negribēja. Laiks rādīs, vai attaisnosies starpsaimniecību celtniecības organizācijas nepiekāpība.

Aina IĻJINA

● Mums, šī sporta pasākuma organizatoriem, gribētos izveidot līdzekļu banku, kas sekmētu tradicionālo «Latgales kausu» pārtapšanu par Latgales čempionātu.

Sporta svētki uzņēmumā

- ☐ Republikāniskā projektēšanas un
- ☐ māju celtniecības tresta kolektīvam izveidojusies laba tradīcija
- ☐ Celtnieku dienā organizēt sava
- ☐ fizkultūras kolektīva spartakiādes
- ☐ noslēgumu. Sacensības atsevišķos sporta veidos risinājās visu
- ☐ gadu. Darba kolektīva pārstāvji
- ☐ slēpoja, spēlēja novusu, dambreti, galda tenisu, makšķerēja.

Sporta svētkus atklāja septiņu volejbola komandu sacensības, bet atklāšanas parādi pieņēma tresta pārvaldnieks. Līdztekus volejbola turnīram risinājās sacensības vieglatlētikā. Starp komandām uzvarēja autotransporta uzņēmuma kolektīvs, tālākajās vietās atstājot administrācijas un skaidu plātņu ceha komandas. Stafetes skrējienā pārāki bija skaidu plātņu, šoferu un māju būves ceha sportisti.

Nākošie cīņā iesaistījās svaru bumbas cēlāji ar rajona izlases komandas dalībnieku A. Orlovu priekšgalā. Viņam zaudēja pat sporta metodiķis A. Matusevičs, koksnes konstrukciju rūpnīcas direktors V. Šaiters.

Volejbola turnīrā uzvarēja māju būves ceha vīri.

Sacensību noslēgumā vīri spēkojās virves vilkšanā. Un atkal nepārspējama bija autotransporta uzņēmuma komanda.

Vasaras spartakiādē uzvarēja autotransporta uzņēmuma, bet gada spartakiādē — specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas sportisti.

E. KOVAĻOVS,
sacensību galvenais tiesnesis

„Latgales kausi" — astoto reizi

Nu jau astoto gadu, kad vasara no zenīta pakāpjas uz rieta pusi, laiks, pārlapojot motosporta sacensību plānu, apstāties pie rindas: «Latgales kausi». Pērn par kausu ieguvējiem kļuva līvānieši O. Sulcs un N. Saurovs, kas, startējot 650 kubikcentimetru motociklu ar blakusvāgi klasē, pārstāvēja stikla fabrikas motosporta klubu «Līvānu stikls». Aizvadītajos septiņos kausu izcīņas gados šī Preiļu rajona rūpniecības centra motosportisti godalgotajās vietās ir bijuši vairākkārt.

... Bija 1982. gada vēls rudens. DOSAAF Balvu rajona komitejā rosījās jauni enerģiski puiši — Vilis Bukšs un Elmārs Bratuškins. Pārrunājām tehnisko sporta veidu attīstības situāciju rajonā, dzimtajā novadā..., un vārdi rindojās uz papīra lapas:

«Republikas čempionātu un zonu meistarsacīkšu rīkošanas ilggadējā prakse parādījusi, ka Latgales motosportistiem grūti mēroties spēkiem ar republikas vadošo klubu krosa trašu meistariem, kas gatavo kandidātus Latvijas izlasei un ir tās dalībnieki. Iemeslu daudz — objektīvi un subjektīvi: gan tehniskās bāzes radīšanā un nodrošināšanā, gan sacīkšu braucēju gatavošanā. Izvirzot par mērķi noteikt novada labāko motokrosa sacīkšu braucēju, ierosinām rīkot individuālo «Latgales kausu» izcīņu.

Kāpēc kausu izcīņu ierosinām rīkot jauniešiem ar 125 kubikcentimetru, vīriešiem — ar 350 un sacīkšu braucējiem ar 650 kubikcentimetru klases motocikliem ar blakusvāgiem? 125 kubikcentimetru klase jauniešu grupā — motosporta nākotne, šodienas līderu maiņa, bet 350 un 650 kubikcentimetru klasē vieglāk pieejama tehnika.»

Kausu izcīņas nolikuma projekts paredzēja sacensības rīkot sešos pastāvīgos posmos: Līvānos, Ludzā, Krāslavā, Rēzeknē, Viļakā un citur. Ne jau iedibināt visur gluži jaunas sacensības, bet izdarīt paralēlieskaiti tādās tradicionālās sacensībās kā «Stikls» Līvānos, «Zelta mopēds» Rēzeknē un lauksaimniecības darbinieku dienai veltītajā mototurnīrā Višķos... Bija doma no jauna radīt sacensības tikai Viļakā, kur tiktu apkopoti arī Latgales motomaratona rezultāti. «Latgales kausu» izcīņas rīkošanā pēc šādas formulas ļautu apgūt jaunas trases, aktivizētu motosportistus, jaunā līmenī celtu tehnisko sporta veidu klubu darbu...

Balvos dzimušo ideju atbalstīja Daugavpils rajona Višķu sovhoztehnikuma motosporta sekcijas vadītājs Eduards Guļāns. Viņš iestājās par vienotu nolikumu visiem sacensību posmiem, izteica savas domas par sacensību nodrošinājumu un nāca klajā ar priekšlikumu, ka, pārsniedzot maksimāli pieļaujamo sacīkšu braucēju skaitu uz starta jebkurā motociklu klasē, organizators patur tiesības uzaicināt tikai augstākas klases sportistus. Bet tas neattiecas uz latgaliešiem — kausa izcīņas dalībniekiem.

Krāslavas rajona DOSAAF komitejas instruktors, sporta metodiķis V. Steinbergs rosināja kausu izcīņas programmu bagātināt ar startiem zēniem (ar motovelosipēdiem un mopēdiem), bet Viļānu selekcijas un izmēģinājumu stacijas motosporta vadītājs J. Justs nolikuma projektam piekrita.

Nesen Balvu rajona kultūras un sporta koordinācijas padomē pieņemts lēmums «Latgales kausu» izcīņu sarīkot atbilstoši republikas motosporta federācijas kalendārajam plānam — 20. oktobrī Viļakas pievārtes pakalnos. Tiek veidota savdabīgāka sacensību programma, proti — sacīkstes risināsies ne tikai tradicionālajās motociklu klasēs un grupās, kur līdz šim izcīnīja kausus. 125 kubikcentimetru motociklu klasē uz starta drīkstēs rindoties ar 80.125 un pat 50 kubikcentimetru klases braucamajiem. Klasē līdz 500 kubikcentimetriem atļauts startēt ar 125, 250, 350 un 500 kubikcentimetru motocikliem, bet motociklu ar blakusvāgi klasē — ar jebkuru motociklu līdz 1000 kubikcentimetriem. Sakarā ar degvielas krīzi tiks samazināts braucienu skaits. Protams, to kopējā distance atbildīs Vissavienības vienveida sporta klasifikācijas prasībām attiecīgajai sacensību grupai.

Tehniskie sporta veidi — dārgs prieks, tāpēc arī mēs turpmāk meklējam finansētājus. Vai jūsu firmai jau ir plašs skanējums? Reklāmas nolūkos piedāvājam sporta sponsoru lomu «Latgales kausu» izcīņā motokrosā. Ja pasūtīsiet arī reklāmas vairogu trasē, par jums uzzinās ne tikai Latgalē, republikā, bet arī aiz tās robežām.

Mums, šī sporta pasākuma organizatoriem, gribētos izveidot līdzekļu banku, kas sekmētu tradicionālo «Latgales kausu» pārtapšanu par Latgales čempionātu ar metālā kaltām medaļām un daudz ko citu — sportistiem un skatītājiem atmiņā ilgi paliekošu.

A. BOZOVICS,
Vissavienības kategorijas tiesnesis

Galvenais redaktors Pēteris Pīzelis

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta otrdienās, ceturtdienās un sestdienās.
REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1.
Tālrunis uzziņām: 22305.
Izdod apgāds «Avīze», Rīgā, Sarkanarmijas ielā 47.
Izdevējdarbības licence Nr. 000069.
Iespiests ražošanas apvienības «Liita» Daugavpils tipogrāfijā Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. Viena nos. iespiedloksne.
Metiens 13959 eksemplāri [latviešu valodā — 10008 eksemplāri, krievu valodā — 3951 eksemplārs]. Pas.
«Новаднекс» [«Земляк»]. Газета Прейльского района Латвийской Республики на латышском языке.
Indekss 68169

DAŽĀDI

PĀRDOD labu slaucamu govi. Tālrunis 21739.

PĀRDOD kumelu kolhoza «Vārkava» Skujevkā. Gavars.

JĒKABPILS AK—8 FILIĀLE
aicina darbā:
gāzes un elektro metinātāju,
virpotāju.
Uzziņas pa tālruņiem 44031 un 44365.

KOSMĒTISKAIS KABINETS LĪVĀNOS
piedāvā šādus pakalpojumus:
sejas ārstnieciskā, kosmētiskā un plastiskā masāža,
sejas higiēniskā un ārstnieciskā tīrīšana,
fizioterapiskās procedūras,
ārstēšana ar parafīnu,
sejas masku uzlikšana (barojošās maskas, maskas no ārstniecības augiem, maskas ar antibiotikām un citas),
ausu lipiņu caurduršana,
dekoratīvā kosmētika.
Kosmētiskais kabinets atrodas republikāniskā projektēšanas un māju celtniecības tresta medicīnas punktā. Tālrunis 41133.

PIRCĒJU IEVĒRĪBAI!
No 1990. gada 1. septembra tabakas izstrādājumus pārdos pret augusta mēneša tualetes ziepju taloniem (5 paciņas pret vienu talonu).
Par tabakas izstrādājumu pārdošanas tālāko kārtību paziņosim atsevišķi.
PPBS valde

LĪVĀNU MĀKSLAS SKOLĀ
tiek organizēta audzēkņu papilduzņemšana I. kursā (sākot ar 10 gadu vecumu), 2. kursā (vidusskolēniem) un sagatavošanas klasē (sākot ar 5 gadu vecumu, bez iestājpārbaudījumiem).
Pieteikties līdz 25. septembrim skolā, Lāčplēša ielā 1, katru dienu no plkst. 17.00 līdz 20.00. Tālrunis 42796.
Iestājparbaudījumi notiks 27. un 28. septembrī plkst. 15.00, konsultācijas — 25. septembrī plkst. 15.00.

SĒRO

Noriet saule vakarā.
Meža galus zeltīdama.
Klusi nolīkst sirmā galva.
Saules ceļu aziedama.
(T. dz.)

Izsakām līdzjūtību Alberta Liepnieka piederīgajiem, aizvadot VIŅU smiltājā.

Kolhoza «Līvāni» kolektīvs

Pārtrūks balss, bet atbalss
nenomākta,
Smiltis to un gadi nenosegs.
(V. Rūja)

Izsakām līdzjūtību Dominikam Konstantīna d. Vindelim, AUDZUMĀTI smiltājā guldot.

Rauniešu ciema izpildkomiteja

Tikai atmiņas klusas
Kā mīļi un zināmi soļi
Palicējiem
Visu mūžu skan blakus.
(V. Grenkovs)

Izsakām dziļu līdzjūtību Dominikam sakarā ar ANNAS BALCARES nāvi.

Darba biedri